

Meldprotocol voor leerplicht en RMC voor scholen in het

- primair
- (voortgezet) speciaal
- voortgezet en
- beroepsonderwijs

**Weet wat u te doen staat als het om verzuim,
vrijstelling of ander onderwijs gaat**

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt

Net een dagje eerder op wintersport om de files voor te zijn? Er zijn altijd ouders die het proberen. Leerlingen die steevast te laat komen. Of ernstig spijbelgedrag als voorbode van voortijdig schoolverlaten. Schoolverzuim is er in verschillende soorten en maten. Ook uw school heeft er mee te maken. Maar wat zijn nu precies de regels? Wat mag, wat mag niet? Hoe voorkomt u dat leerlingen uitvallen en buiten beeld raken? Welke mogelijkheden zijn er voor vrijstelling? Mag een leerling een ander traject of andere vorm van onderwijs volgen? Wanneer kunt u of moet u de leerplichtambtenaar of het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC) inschakelen en wat doet die er dan verder mee?

In dit meldprotocol voor scholen vindt u een praktisch antwoord op de vraag: wat te doen in welke situatie? Het vroegtijdig herkennen van problemen rondom verzuim begint immers bij u op school. Als betrokkene moet u daarom weten wat u te doen staat. Zo schept u duidelijkheid. Voor uzelf, voor leerlingen en hun ouders.

Niet vrijblijvend

Vrijblijvend is dit protocol niet. De regels die u aantreft vloeien direct voort uit geldende wet- en regelgeving. Scholen, leerplichtambtenaren en RMC-medewerkers, maar ook leerlingen en hun ouders hebben elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Waar zij zich aan moeten houden staat in het protocol benoemd.

1. Waarom dit meldprotocol?

Gelijke monniken, gelijke kappen

Rechtsgelijkheid

Ongelijkheid in melden leidt tot onduidelijkheid. In de praktijk kan het ook tot een gevoel van willekeur leiden, of zelfs tot feitelijke rechtsongelijkheid. Om dit te voorkomen geeft dit protocol helderheid in de verantwoordelijkheid van de school. Maar ook op de vraag hoe en hoe snel de school verzuim moet melden, hoe een goede leerling- en verzuimregistratie eruit ziet voor zowel leerplichtigen als bovenleerplichtigen en hoe de school kan omgaan met verlofaanvragen.

Beter voorkomen dan genezen

Preventie en monitoren

Schoolverzuim blijkt maar al te vaak een symptoom van andere problemen. Verzuim kan dan een voorbode zijn van voortijdig schoolverlaten. Een snelle reactie op de situatie van de leerling is dan van groot belang. Dat vraagt om te beginnen om goede en vroegtijdige registratie. Pas dan wordt het probleem inzichtelijk voor hulpverleners en kunnen betrokkenen gerichte aandacht besteden aan de mogelijke oorzaken. Scholen moeten hiervoor met ouders, jeugdzorg, GGD, welzijnswerk en politie samenwerken. Met duidelijke afspraken gaat dat lukken!

Samenwerken en aanpakken

Repressie en handhaving

De leerplichtambtenaar heeft vanuit het Openbaar Ministerie de opdracht om de Leerplichtwet te handhaven. De gemeente heeft hem of haar hiervoor aangesteld. Toch kan de leerplichtambtenaar zijn werk niet doen zonder goede informatie van scholen en hulpverleningsinstanties. De scholen moeten dan wel weten om welke informatie het gaat. De richtlijnen daarvoor staan in dit protocol.

De leerplichtambtenaar vervult een schakelrol bij de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Zijn belangrijkste doel is de leerling weer terug naar school te krijgen. Het stadium vóór strafvolgning is hierbij het belangrijkste.

De rollen zijn als volgt verdeeld:

- **ouders** schrijven hun kind in bij een school en zorgen ervoor dat het die school ook bezoekt volgens het lesrooster;
- **de school** voert een verzuim- en zorgbeleid dat gericht is op preventie en toezicht;
- **de gemeente** stelt voldoende leerplichtambtenaren aan en zorgt voor een leerplichtregistratiesysteem;
- **Bureau Jeugdzorg** onderzoekt achterliggende problemen en verleent hulp waar nodig.

2. Wat zegt de leerplichtwet?

De Leerplichtwet in het kort

Volgens de Leerplichtwet hebben leerlingen niet alleen recht op onderwijs, ze hebben ook de plicht er gebruik van te maken. Ouders of verzorgers hebben de taak om te zorgen dat de jongere naar school gaat. En het uitgangspunt van de wet is eenvoudig: *alle ongeoorloofd verzuim is strafbaar*.

Voor de school gelden de volgende vuistregels:

- De school is verplicht de leerplichtambtenaar in te schakelen als een leerling zonder geldige reden lessen mist (zie schema: verzuim, wat nu?)
- De school informeert de leerplichtambtenaar bij zorgwekkend ziekteverzuim of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld (zie schema: verzuim, wat nu?)
- De school controleert de aanwezigheid van de leerlingen. Wanneer een leerling zonder reden afwezig is, wordt zo snel mogelijk contact opgenomen met de leerling en zijn ouders of verzorgers. Als blijkt dat er sprake is van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim, dient de school actie te ondernemen om dit probleem op te lossen.
- De school moet zich houden aan de Leerplichtwet om te zorgen dat de leerling de school zonder onderbrekingen doorloopt en zijn diploma haalt. Zo heeft de leerling de beste start op de arbeidsmarkt.

Kwalificatieplicht

Jongeren tot 18 jaar zijn leerplichtig wanneer zij geen startkwalificatie hebben. Een startkwalificatie is een HAVO, VWO of MBO 2 diploma. Jongeren moeten een volledig onderwijsprogramma volgen dat gericht is op het halen van een startkwalificatie. Dit kan volledig dagonderwijs zijn, maar ook een combinatie van leren en werken via de beroepsbegeleidende leerweg in het MBO (kwalificerende leerplicht).

Sommige jongeren missen het verstandelijke vermogen om een startkwalificatie te halen. Jongeren in het praktijkonderwijs, zeer moeilijk lerende jongeren en meervoudig gehandicapte jongeren vallen onder de Leerplichtwet tot 18 jaar. Jongeren die in het bezit zijn van een getuigschrift of een schooldiploma praktijkonderwijs en jongeren die een school voor voortgezet speciaal onderwijs hebben bezocht, zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht.

Leerplichtregistratie

De ouders hebben de verantwoordelijkheid om jongeren op een school in te schrijven.

Een goed inzicht is alleen te verkrijgen met een volledige en actuele leerplichtregistratie. De gemeente moet in kaart hebben welke jongeren niet op een school staan ingeschreven. Als dit het geval is dan gaat het om vermoedelijk 'absoluut schoolverzuim'. Wat de verplichtingen van de school volgens de wet zijn, staat in het volgende schema.

Zo werkt registratie

Vraag	Antwoord	Wettelijke grond
Wie worden ingeschreven in de leerplicht- en RMC-administratie?	Alle leerlingen tussen 5 en 23 jaar. 4-jarigen zijn niet leerplichtig maar het is wenselijk dat ze wel worden ingeschreven. Leerlingen zonder startkwalificatie tot 23 jaar blijven geregistreerd.	LPW 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum RMC wet
Wie zijn daarvoor verantwoordelijk?	De ouders, waarna directies van scholen in- en uitschrijvingen en mutaties binnen 7 dagen melden bij de gemeente en vanaf 18 jaar bij de RMC-coördinator.	Als boven.
Wanneer mogen leerlingen worden in- en uitgeschreven?	- Een leerling mag worden uitgeschreven wanneer een bewijs van inschrijving van een andere school wordt overlegd. Verder alleen bij aantoonbaar recht op vrijstelling van de inschrijfplicht; - Op verzoek van ouders.	LPW 1969, art 10. Bekostigingsbesluiten
Hoe moeten mutaties worden doorgegeven?	In- en uitschrijvingen en mutaties moeten binnen 7 dagen worden doorgegeven aan Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Jaarlijkse in- en uitschrijvingen moeten vergezeld gaan van diploma, startkwalificatie en vervolgopleiding, eventueel in combinatie met werk.	- LPW 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum - RMC wet - Art 40 en 63 Wet Primair onderwijs
Waar en wanneer moeten bijzondere trajecten of het volgen van ander onderwijs worden gemeld?	Vooraf is er overleg. Soms is namelijk wettelijk toestemming nodig van de leerplichtambtenaar. Zie schema 'Bijzondere trajecten'.	LPW 1969, lokaal beleid
Moet een schorsing worden gemeld?	Een schorsing van langer dan een dag moet worden gemeld aan de onderwijsinspecteur. Het is wenselijk dat de leerplichtambtenaar van elke schorsing op de hoogte wordt gebracht.	LPW 1969, Artikel 18, WPO, WEC, WVO en WEB
Een leerling van school verwijderen, hoe gaat dat in z'n werk?	Er is altijd overleg tussen de directeur, de leerplichtambtenaar en de inspecteur. In het voortgezet onderwijs (VO) kan men een leerling pas van school sturen als die op een nieuwe school staat ingeschreven. In het voortgezet onderwijs mag een leerling niet worden verwijderd gedurende het schooljaar vanwege slechte schoolprestaties.	Inrichtingsbesluit VO artikel 13 schorsen, artikel 14 verwijderen
Hoe verloopt de melding bij een leerling die voortijdig met zijn opleiding stopt?	Voortijdig schoolverlaters van het ROC, het (V)SO, het VO, het PO en van de vakschool moeten worden aangemeld bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente en vanaf 18 jaar bij de RMC-coördinator.	- Leerplichtwet 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum - RMC wet

3. Stap voor stap in actie

Aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim

Verzuim is 'het niet geregeld deelnemen aan onderwijs of praktijkactiviteiten'. Dat komt in vele soorten en maten voor. De wet maakt onderscheid tussen verschillende soorten verzuim. En voor leerlingen jonger dan twaalf jaar worden vaak andere acties ondernomen dan voor jongeren die ouder zijn dan twaalf. Kijk in het schema "Verzuim, wat nu?" wat u te doen staat.

Verzuim, Wat nu? – Leerlingen onder de 12 jaar

Soort verzuim?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
<i>Te laat komen</i>	3-6-9 regeling: - 3x te laat: contact met ouders - 6x te laat: gesprek op school - 9x te laat: melden bij leerplichtambtenaar.	Registreert en stuurt ouders een schriftelijke (voor)waarschuwing.
<i>Licht verzuim: tot 10 uur (geen luxe verzuim)</i>	Registreert en actie volgens beleid van de school.	Niets.
<i>Matig verzuim: de leerling blijft de weken hierna verzuimen, tussen de 10 en 28 uur</i>	Registreert en meldt met een art. 21 formulier aan de leerplichtambtenaar volgens beleid van de school.	Registreert en geeft de ouders de 1 ^e keer een schriftelijke waarschuwing.
<i>Hardnekkig verzuim: de leerling blijft licht verzuim herhalen</i>	Registreert en meldt met een art. 21 formulier aan de leerplichtambtenaar . Interne actie volgens beleid van de school, gesprek ouders/leerling, hulpverlening, evt. ZAT bespreken	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal wanneer nodig.
<i>Luxe verzuim¹: verzuim zonder toestemming vanwege vakantie of familieomstandigheden (al vanaf 1 dagdeel)</i>	Informeert direct telefonisch de leerplichtambtenaar op dag van verzuim. Registreert en meldt met een art. 21 formulier aan de leerplichtambtenaar.	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal wanneer nodig.
<i>Zorgwekkend (ziekte)verzuim: (Ziekte)verzuim waarbij zorgen zijn over de leerling of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld</i>	Registreert, meldt direct aan leerplichtambtenaar. Actie volgens eigen verzuimplan. Gesprekken met ouders, inzet van hulpverlening, schoolarts. Houdt contact met leerplichtambtenaar. Eventueel melding AMK (kan door alle netwerkpartners).	Registreert, nodigt ouders uit voor gesprek. Overleg met school over verzuimplan. Schakelt eventueel schoolarts en hulpverlening in. Bewaakt afspraken en heeft gesprekken over voorkomen verder verzuim. Maakt in het uiterste geval proces-verbaal op.

Verzuim, wat nu? – Leerlingen 12 jaar en ouder

Soort verzuim?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
<i>Te laat komen</i>	3-6-9 regeling: - 3x te laat: contact met ouders - 6x te laat: gesprek op school - 9x te laat: melden bij leerplichtambtenaar	Registreert en nodigt ouders en leerling uit voor een verklaring. Bij niet meer dan 12 keer te laat komen aanbod Halt-procedure anders proces-verbaal.
<i>Licht verzuim: tot 10 uur (geen luxe verzuim)</i>	Registreert en actie volgens beleid van de school Eventueel overleg met leerplichtambtenaar.	Registreert, gesprek met ouders en leerling en eventueel aanbod Halt-procedure.
<i>Matig verzuim: de leerling blijft de weken hierna verzuimen, tussen de 10 en 28 uur</i>	Registreert en meldt aan de leerplichtambtenaar via https://zakelijk.ib-groep.nl/ Interne actie volgens beleid van de school.	Registreert, gesprek met ouders en leerling, aanbod Halt-procedure of proces-verbaal.
<i>Hardnekkig verzuim: de leerling blijft licht verzuim herhalen</i>	Registreert en meldt aan de leerplichtambtenaar via https://zakelijk.ib-groep.nl/ Interne actie volgens beleid van de school, gesprek ouders/leerling, hulpverlening, evt. ZAT bespreken.	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal wanneer nodig.
<i>Luxe verzuim²: verzuim zonder toestemming vanwege vakantie of familieomstandigheden (al vanaf 1 lesuur)</i>	Informeert direct (telefonisch) de leerplichtambtenaar op dag van verzuim. Registreert en meldt aan de leerplichtambtenaar via https://zakelijk.ib-groep.nl/	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal wanneer nodig.
<i>Zorgwekkend (ziekte)verzuim: (Ziekte)verzuim waarbij zorgen zijn over de leerling of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld</i>	Registreert en meldt aan de leerplichtambtenaar via https://zakelijk.ib-groep.nl/ Actie volgens eigen verzuimplan. Gesprekken met ouders, inzet van hulpverlening, schoolarts. Houdt contact met leerplichtambtenaar. Eventueel contact met het AMK (kan door alle netwerkpartners).	Registreert, nodigt ouders en leerling uit voor gesprek. Overleg met school over verzuimplan. Schakelt eventueel schoolarts en hulpverlening in. Maakt trajectafspraken en heeft gesprekken over voorkomen verder verzuim. Maakt in het uiterste geval proces-verbaal op.
<i>Verzuim jongeren 18 tot 23 jaar</i>	Een bovenleerplichtige na een maand verzuim direct melden aan de RMC-coördinator.	Actie RMC-trajectbegeleiding of jongerenloket.

Wel of niet zorgwekkend?

De mate waarin u actie onderneemt bij een verzuimende leerling hangt sterk samen met de vraag: is hier sprake van een zorgwekkende situatie? Dat is het geval bij een combinatie van zorg en verzuimgedrag. U constateert dat een leerling verzuimt en maakt zich tevens zorgen over deze leerplichtige en/of de gezinssituatie. Bijvoorbeeld vanwege langdurige ziekte/gezondheidsklachten of zorgen over schoolprestaties en/of gedrag. Als richtlijn voor de kwalificatie 'zorgwekkend' geldt: meer dan 3 meldingen of 20% verzuim in drie maanden (ongeveer 26 uur).

Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

Als u zich ernstige zorgen maakt over een leerplichtige en/of de gezinssituatie waarbij hulpverlening gemeden wordt, neemt u contact op met het AMK.

Halt-procedure

Er is een Halt-procedure voor spijbelaars en te-laat-komers. De Halt-procedure is bedoeld voor jongeren, van 12 tot en met 17 jaar. Zij krijgen deze procedure aangeboden als alternatief voor een proces-verbaal indien voldaan wordt aan het Halt-protocol. De leerling en één van de ouders, verzorgers dienen toestemming te verlenen voor de Halt-procedure.

Spijbelen of combinatie spijbelen + te laat komen

Leerling (12 t/m 17 jaar) spijbelt

Sanctie school en school heeft contact met leerling + ouders

Leerling spijbelt nog steeds

Bovengrens: totaal 16 uur*

Eerder melden mag ook!

- School nodigt leerling + ouders uit
- School meldt leerling bij leerplicht
- School meldt aan leerplicht: data en (les)uren verzuim + data en (les)uren te laat*

Leerplicht stuurt waarschuwingsbrief of leerplicht heeft waarschuwingsgesprek

Leerling spijbelt nog steeds

Bovengrens: totaal 28 uur*

Eerder melden mag ook!

- School nodigt leerling + ouders uit
- School meldt leerling bij Leerplicht
- School meldt aan leerplicht: data en (les)uren verzuim + data en (les)uren te laat*

- Leerplicht bepaalt of leerling naar Halt kan
- Leerplicht stuurt verkort PV binnen 7 dagen naar Halt
- Leerplicht meldt aan Halt: aantal uren verzuim en aantal keren te laat*

*Bij combinatie van spijbelen en te laat komen:

- Aantal keren te laat en uren verzuim bij elkaar optellen
- 1x te laat = 1 uur verzuim

Te laat komen

Leerling (12 t/m 17 jaar) komt 3x te laat

Sanctie school en school heeft contact met leerling + ouders

Leerling komt 6x te laat

Sanctie school en school heeft contact met leerling en ouders

Leerling komt 9x te laat

- School heeft contact met leerling + ouders
- School meldt leerling bij leerplicht
- School meldt aan leerplicht: data en (les)uren te laat*

Leerplicht stuurt waarschuwingsbrief of leerplicht heeft waarschuwingsgesprek

Leerling komt weer te laat

Bovengrens: 12x te laat

- School heeft contact met leerling + ouders
- School meldt leerling bij leerplicht
- School meldt aan leerplicht: data en (les)uren te laat*

- Leerplicht bepaalt of leerling naar Halt kan
- Leerplicht stuurt verkort PV binnen 7 dagen naar Halt
- Leerplicht meldt aan Halt: aantal keren te laat

*Bij combinatie van spijbelen en te laat komen:

- Aantal keren te laat en uren verzuim bij elkaar optellen
- 1x te laat = 1 uur verzuim

Als de leerling bij Halt is aangemeld wordt hij of zij op korte termijn opgeroepen. Bij voorkeur binnen twee weken. Als de jongere de Halt-procedure goed doorloopt vinden geen verdere stappen plaats. Als de Halt-procedure door leerling en/of ouder/verzorger wordt geweigerd of niet positief wordt afgerond, wordt er een proces-verbaal opgemaakt. Tegen jongeren die niet voldoen aan de Halt-criteria wordt een proces-verbaal opgemaakt. Behalve als er zwaarwegende redenen zijn om daarvan af te zien.

De route van het proces-verbaal

De leerplichtambtenaar dient een proces-verbaal in bij het Openbaar Ministerie (OM). De Raad voor de Kinderbescherming (Raad) ontvangt van jongeren van twaalf jaar en ouder van ieder proces-verbaal een kopie. De Raad adviseert de rechter over de te geven straf bij een overtreding van de Leerplichtwet. De leerplichtambtenaar overlegt met het OM en de Raad. Nadat het proces-verbaal is ingezonden volgt een TRIP (Transactie in persoon) of een strafzitting bij het kantongerecht. Mogelijke straffen zijn: een taakstraf(leerstraf) en/of gedwongen hulpverlening. Ouders riskeren een geldboete. Bij de strafzitting wordt de leerplichtambtenaar opgeroepen als getuige-deskundige. Voor de strafzitting heeft hij overleg met school en hulpverlening over het verzuim en gedrag na opmaak van het proces-verbaal en informeert hij de rechter hierover op de strafzitting. Indien opnieuw verzuim plaatsvindt nadat het eerste proces-verbaal is afgehandeld zal een recidive proces-verbaal worden opgemaakt.

4. Wanneer is verlof wél toegestaan?

Geoorloofd verzuim

Leerlingen horen de onderwijsinstelling volgens het voor die leerling vastgestelde praktijk- of lesrooster te bezoeken. Toch zijn er situaties mogelijk waarbij ouders toestemming kunnen krijgen om hun kind geoorloofd te laten verzuimen. Deze situaties dienen getoetst te worden aan de Leerplichtwet.

Het is in de meeste gevallen aan directeur van de school om die toestemming te verlenen. Indien de aanvraag **meer dan 10 schooldagen** omvat, beslist de leerplichtambtenaar.

Een verlofaanvraag moet, wanneer dat redelijkerwijs mogelijk is, **8 weken** van te voren schriftelijk bij de directeur van de school worden ingediend met het formulier 'aanvraag verlof'. Indien uit de aanvraag blijkt dat er kinderen uit hetzelfde gezin op diverse scholen

zitten, dient contact tussen de scholen plaats te vinden.

Bij een onvoorziene, maar mogelijk geoorloofde afwezigheid, moet dit uiterlijk **2 dagen** na het verzuim aan de directeur worden voorgelegd. In het schema hieronder staat wanneer de school verlof mag verlenen. In het kader van uniformiteit is het wenselijk dat de directeur de leerplichtambtenaar om advies vraagt bij een verlofaanvraag. Soms gaat het namelijk om gezinnen met kinderen op verschillende scholen.

De directeur/leerplichtambtenaar deelt de genomen beslissing altijd schriftelijk mede aan aanvrager.

De school verleent verlof

	Periode	Hoe aanvragen?	Indienen bij	Beslisser	Maar alleen in deze gevallen	Beroep en bezwaar indienen
Vakantie-verlof	Maximaal 10 aaneengesloten schooldagen per schooljaar.	Formulier 'vrijstelling schoolbezoek vakantie buiten schoolvakanties' met werkgevers-verklaring. Minimaal 8 weken van tevoren.	Directeur	Directeur	a. Het beroep van ouders/verzorgers laat niet toe dat ze tijdens schoolvakanties op vakantie kunnen. Alleen met een werkgeversverklaring waaruit blijft dat in dat school jaar geen verlof binnen de officiële schoolvakanties mogelijk is; b. Het verlof is bestemd voor de enige gezinsvakantie in dat schooljaar; c. Het verlof valt niet in de eerste 2 weken van het schooljaar.	Een bezwaarschrift gericht aan de directie. In 2 ^e instantie bij de rechtbank: afdeling bestuursrechtspraak.
Andere gewichtige omstandigheden	Tot 10 schooldagen per schooljaar.	Formulier vrijstelling schoolbezoek andere gewichtige omstandigheden.	Directeur	Directeur	De situatie is buiten de wil van de leerling en/of ouder gelegen. a. externe omstandigheden: zie de lijst hieronder; b. sociale medische indicatie op basis van verklaring van arts of deskundige.	Een bezwaarschrift gericht aan de directie. In 2 ^e instantie bij de rechtbank: afdeling bestuursrechtspraak.
Andere gewichtige omstandigheden	Meer dan 10 schooldagen per schooljaar.		Via directeur naar LPA	LPA	De situatie is buiten de wil van de leerling en/of ouder gelegen. a. externe omstandigheden: zie de lijst hieronder; b. sociale medische indicatie op basis van verklaring van arts of deskundige.	Een bezwaarschrift gericht aan de leerplichtambtenaar, binnen 6 weken na de beslissing. In 2 ^e instantie binnen 6 weken een beroepschrift aan de rechtbank.

Externe omstandigheden:

In deze situaties is verzuim toegestaan:

- ziekte van de leerling
- bezoek aan arts, tandarts e.d. indien behandeling buiten schooltijd niet mogelijk is
- een wettelijke verplichting, wanneer dit niet buiten de lesuren plaats kan vinden
- verhuizing: maximaal 1 dag
- bijwonen van het huwelijk van (groot-)ouders, broer of zus, directe oom of tante van de leerling: 1 dag en maximaal 2 dagen als dit huwelijk buiten de woonplaats wordt gehouden
- ernstige ziekte van ouders of grootouders, broer of zus, directe oom of tante van de leerling. De duur in overleg met de directeur
- overlijden van één van de ouders: 4 dagen; broer of zus van de leerling: 2 dagen
- overlijden van een grootouder, oom of tante, neef of nicht van de leerling: 1 dag
- 25-, 40- en 50-jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders en het 12 ½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders van de leerling: 1 dag

...en in deze situaties niet:

- familiebezoek in het buitenland
- vakantie in een goedkope periode
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden
- een uitnodiging van familie of vrienden om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met verkeersdrukte
- verlof voor een jongere omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn
- ouder heeft een sabbatical
- roosterproblemen op het werk van (één) van de ouders

Sociale of medische omstandigheden

Voordat de directeur verlof kan geven vanwege sociale of medische omstandigheden, heeft hij een verklaring nodig van een maatschappelijke hulpverlenende organisatie of van een arts. Die moet een indicatie geven hoe lang het verlof zal gaan duren. De ouders van het kind moeten voor deze schriftelijke verklaring zorgen. Uit de verklaring moet blijken dat verlof op dat moment noodzakelijk is en dat het niet kan wachten tot de eerstvolgende vakantie.

Religieuze feestdagen

Ouders die gebruik willen maken van verlof in verband met godsdienstige of levensovertuiging verbonden verplichtingen dienen dit minimaal **2 dagen** van tevoren te melden bij de directeur van de school. Hierbij moet gedacht worden aan bijv. Suikerfeest en Offerfeest. Voor religieuze feestdagen wordt **1 dag** verlof gehanteerd.

5. In welke situaties hoeven leerlingen niet naar school?

Vrijstelling van inschrijving en schoolbezoek

Er blijven altijd situaties denkbaar waarin leerlingen kunnen worden vrijgesteld de school volgens het vastgestelde lesrooster te bezoeken. Maar mag u ze dan ook uitschrijven? De uitzonderingen die de regel bevestigen, vindt u in onderstaande tabel.

Vrijstelling en uitschrijven

Wie?	Wanneer?	Hoe?	Uitschrijven of niet?	Art.
Leerlingen vanaf 14 jaar uit 1e fase van het VO	Wanneer vervangende leerplicht beter is.	De ouders/verzorgers sturen vooraf een aanvraagformulier voor vervangende leerplicht met een plan van aanpak aan de leerplichtambtenaar. Deze beoordeelt en beslist.	De leerling blijft ingeschreven op school.	3a
Leerlingen van 15 -16 jaar uit de 2 ^e fase van het VO	Wanneer vervangende leerplicht beter is.	Zoals hierboven met arbeidsovereenkomst, studieplan werkgever en plan van instelling.	De leerling blijft ingeschreven op school.	3b
Leerlingen 16 tot 18 jaar	Wanneer de ouders vrijstelling willen voor de leerling om ander onderwijs te kunnen volgen.	De ouders/verzorgers sturen vooraf een schriftelijk verzoek waarin zij aantonen dat de leerling op andere wijze voldoende onderwijs volgt. Er moet een arbeidsovereenkomst met studieplan van de werkgever en eventueel ander onderwijs meegestuurd worden.	School schrijft uit na verleende vrijstelling.	15
Leerlingen tussen 5 en 18 jaar	Als die leerlingen lichamelijk of psychisch ongeschikt zijn om naar school te gaan.	Ouders/verzorgers sturen voor 1 juli een formulier aan de leerplichtambtenaar. Daarbij moet een verklaring van een arts, pedagoog of psycholoog. De GGD-arts checkt die verklaring. De leerplichtambtenaar informeert schriftelijk namens het college van b en w.	De leerling hoeft niet ingeschreven te worden, na verleende vrijstelling.	5a
Leerlingen tot 18 jaar	Wanneer er overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs zijn.	De ouders/verzorgers sturen voor de leerplichtige leeftijd van hun kind een gemotiveerde kennisgeving naar de leerplichtambtenaar. Die toetst op basis van afstandcriterium en verklaring richting.	De leerling hoeft niet ingeschreven te worden, na verleende vrijstelling.	5b
Leerlingen tussen 5 en 18 jaar	Die in Nederland wonen maar een school in het buitenland bezoeken.	De ouders/verzorgers schrijven de leerling in op een school in het buitenland. Het bewijs van inschrijving moet worden overlegd. Tevens moeten ouders aantonen dat de school regelmatig wordt bezocht.	De school schrijft uit na verleende vrijstelling.	5c

6. Tijdelijk een andere route?

Bijzondere trajecten voor leerlingen die ingeschreven blijven op school

Voor kleuters is het soms te zwaar om volledig dagonderwijs te volgen. Voor oudere leerlingen kan het nodig zijn om vanwege leer- of gedragsproblemen tijdelijk naar een voorziening buiten school te gaan. In andere gevallen wordt ervoor gekozen dat een leerling een tijdlang niet de gewone lessen volgt, maar op een voorziening van school geplaatst wordt. Het streven is wel dat een leerling uiteindelijk weer het gewone schoolrooster volgt. Daarom blijft hij of zij in onderstaande gevallen ingeschreven op school.

Bijzondere trajecten

Wie?	Welke situatie?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
5-jarigen	- Bij overbelasting vrijstelling van schoolbezoek van maximaal 5 uur per week Ouders melden aan de directeur. - Uit te breiden tot 10 uur. - Niet bedoeld om een weekend/vakantie uit te breiden	- Eerste 5 uur per week de directeur registreert. - Meer dan 5 uur per week tot maximaal 10 uur per week de directeur beslist.	Niets.
Leerlingen tussen 5 en 18 jaar oud die naar een voorziening buiten school moeten.	- verwijzing naar een time-outvoorziening of bijzondere instelling zoals STEK	School meldt aan via CTVS en bij leerplichtambtenaar, maar blijft verantwoordelijk.	Leerplichtambtenaar geeft toestemming en houdt toezicht.
Leerlingen van 10 jaar en ouder met ernstige gedragsproblemen.	- verwijzing naar Op de Rails voor maximaal 1 jaar	School meldt aan via CTVS en bij LPA, maar blijft verantwoordelijk.	Leerplichtambtenaar registreert en houdt toezicht.
Leerlingen die meer dan 4 weken thuiszitten of verzuimen maar nog geen clusterindicatie hebben.	- verwijzing naar Herstart voor 13 weken met als doel plaatsing in REC of regulier onderwijs. Deze voorziening valt onder de WEC-raad	School meldt aan via CTVS en bij leerplichtambtenaar, maar blijft verantwoordelijk.	Leerplichtambtenaar registreert, geeft een verklaring af en houdt toezicht.
Leerlingen met een verhoogd risico op schooluitval of ontoelaatbaar gedrag, waarbij veiligheid leerlingen en leerkrachten in gedrang komt.	- verwijzing naar een reboundvoorziening voor 13 weken. Een reboundplaatsing hoort bij de zorgstructuur van een VO school	School meldt aan via CTVS en bij leerplichtambtenaar, maar blijft verantwoordelijk.	Leerplichtambtenaar registreert en houdt toezicht.

7. Tijdig in actie bij voortijdig schoolverlaten

Jongeren tussen de 12 en 23 jaar: overdracht aan leerplicht of RMC

Het registreren van voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar is van groot belang. Alleen dan is het mogelijk ervoor te zorgen dat deze jongeren via een passend traject (onderwijs, baan of combinatie) alsnog een startkwalificatie kunnen halen. Gemeenten werken hiervoor samen in één van de 39 RMC regio's (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt). Per regio coördineert één gemeente de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen. De leerplichtige leerling die de school voortijdig dreigt te verlaten of verlaat, valt onder de verantwoordelijkheid van de school, de ouders en de leerplichtambtenaar. In voorkomende gevallen draagt het Coördinatieteam Voortijdig Schoolverlaten (CTVS), ter ondersteuning van de Zorg Advies Teams, zorg voor o.a. casemanagement en toelating tot trajecten zoals de Reboundvoorzieningen, Herstart en Op de Rails. De leerplichtambtenaar blijft verantwoordelijk, volgt de leerling en wordt ingelicht door school en samenwerkingspartners.

Uiteindelijk is het voorkomen van voortijdig schoolverlaten het belangrijkste doel. Een instrument hiertoe is het Zorg Advies Team (ZAT) op een school waaraan de leerplichtambtenaar en/of RMC-trajectbegeleider deelneemt en naast jeugdzorg, GGD, welzijnsinstellingen en politie, een van de samenwerkingspartners is. Dit team beoogt een vroegtijdige en multidisciplinaire aanpak te realiseren voor (probleem/zorg)leerlingen.

Een voortijdige schoolverlater (VSV'er) is:

- een jongere tussen de 12 en 23 jaar;
- die niet in het bezit is van een startkwalificatie (diploma op tenminste mbo-niveau 2, havo of vwo) en
- die langer dan één maand geen onderwijs meer volgt.

Het kan gaan over leerplichtige voortijdigschoolverlaters die onder de Leerplichtwet vallen (tot 18 jaar) en bovenleerplichtige die onder de RMC wetgeving vallen (18-23 jaar).

Uitzondering:

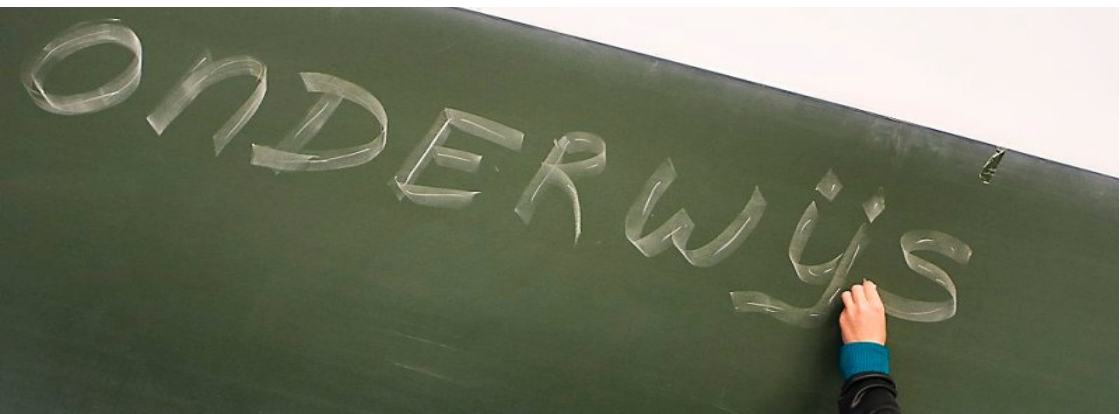
- jongeren met een getuigschrift praktijkonderwijs en jongeren met een diploma niveau 1 van de WEB en een arbeidscontract. Vervalt het arbeidscontract dan zijn ze wel VSV'er en moeten ze worden gemeld bij de RMC-coördinator;
- jongeren die een leerbaan krijgen bij Defensie als ze niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en nog geen 18 jaar zijn. Met een leerbaan combineren jongeren werken en leren. Zo voldoen ze aan de kwalificatieplicht en doen werkervaring op naast de opleiding;
- jongeren die overstappen naar het particulier voortgezet onderwijs of naar een particuliere MBO opleiding;
- jongeren die overstappen naar een school in het buitenland;
- jongeren die onderwijs volgen in een jeugddetentie-instelling;
- jongeren die overstappen naar de politieacademie.

De school/instelling meldt, de leerplichtambtenaar of RMC-coördinator onderneemt actie.

Het schoolverzuim van leerlingen van 12 tot 18 jaar

Volgens de Leerplichtwet moet het verzuim van alle leerlingen tot 18 jaar, die geen startkwalificatie hebben, aan de leerplichtambtenaar gemeld worden. Ook bij absoluut schoolverzuim, leerplichtige jongeren die niet ingeschreven staan op een school, heeft de leerplichtambtenaar conform de Leerplichtwet een taak.

Verzuimloket

Op 1 augustus 2009 is het 'wetsvoorstel Verzuimmelding' in werking getreden. Dit houdt in dat alle scholen in het voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie verplicht zijn om gebruik te maken van het Digitaal Verzuimloket.

Voor meer informatie zie:

http://www.ib-groep.nl/zakelijk/verzuimloket/laatste_nieuws.asp

Voor leerplichtigen die ingeschreven staan op een ROC/AOC of vakschool is de Leerplichtwet eveneens van toepassing. Allereerst is er het verzuimbeleid van de school en de begeleiding van de leerling door o.a. interne deskundigen (mentoren/trajectbegeleiders/decanen) en bespreking in het ZAT. Maar daarnaast zal de leerplichtambtenaar na ontvangst van de verzuimmelding van de school/instelling onderzoek doen naar de reden van het verzuim.

Leerplichtige jongeren die op zoek zijn naar een stageplek, een BBL arbeidsplaats of een arbeidsplaats (jongeren met een vrijstelling voor leerplicht, praktijkschool jongeren, zeer moeilijk lerende jongeren of meervoudig gehandicapten) kunnen terecht bij het Jongerenloket/RMC trajectbegeleiders.

Het schoolverzuim van boven- leerplichtigen van 18-23 jaar

De RMC-wetgeving en/of de WVO, WEB en WEC noemt verzuim 'langdurig verzuim' wanneer een leerling gedurende een maand of langer zonder geldige reden het onderwijs niet meer volgt. Langdurig verzuim van bovenleerplichtige leerlingen zonder startkwalificatie moet na 1 maand verzuim direct worden gemeld met het hiervoor ontwikkelde formulier aan de RMC-coördinator. Deze coördinator maakt namens de contactgemeente afspraken met scholen, instellingen en organisaties ter voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Verder zorgt de coördinator voor een regionaal netwerk en heeft de organisatie en coördinatie van meldingen, registratie en doorverwijzing. Ook stuurt de RMC-coördinator de trajectbegeleiders RMC aan. De in- en uitschrijvingen of verwijderingen van de bovenleerplichtige door school/instelling moeten direct gemeld worden aan de RMC-administratie. De verdere procedure voor de bovenleerplichtige kan het beste worden ingevuld door de coördinator van het RMC, de regio gemeenten en de scholen/instellingen voor VO, VSO en educatie en beroepsonderwijs.

Adresgegevens regio leerplichtambtenaren:

Gemeente Alphen aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
0172-465128 leerplicht@alphenaandenrijn.nl

Gemeente Boskoop
Postbus 5
2771 AA Boskoop
0172-219500 welzijnonderwijs@boskoop.nl

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
Postbus 401
2410 AK Bodegraven
0172-522522 leerplicht@bodegraven-reeuwijk.nl

Gemeente Gouda
K5-Gemeenten (Bergambacht, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist)
Postbus 45
2800 AA Gouda
0182-545550 info@leerlingzakenmh.nl

Gemeente Waddinxveen
Postbus 400
2470 AK Waddinxveen
0182-624732 leerplicht@waddinxveen.nl

Gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel
0182-33041 leerplicht@zuidplas.nl

Meer informatie:

www.voortijdigschoolverlaten.nl
www.leerplichtmh.nl
www.rijksoverheid.nl
www.leerplicht.net
www.ib-groep.nl

Afkortingenlijst

AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg
BOL	Beroepsopleidende leerweg
CTVS	Coördinatieteam Voortijdig Schoolverlaten
CWI	Centrum Werk en Inkomen
ISHM	Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden Holland
LPA	Leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet
OM	Openbaar Ministerie
RMC	Regionale- Meld en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
VSO	Voorgezet Speciaal Onderwijs
WEC	Wet op de Expertisecentra
WPO	Wet primair onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam van een school